

ВЗАЄМОВІДНОСИНИ КРАЇН СХІДНОЇ АЗІЇ В СУЧАСНОМУ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

У статті досліджено взаємовідносини країн Східної Азії та розвиток туристичної галузі. Розглянуто ресурсний потенціал туризму в країнах. Визначено стан і перспективи туризму в країнах Східної Азії.

Ключові слова: туристський регіон, Східна Азія, туристський попит, міжнародний туризм, перспективи розвитку.

В статье исследованы взаимоотношения стран Восточной Азии и развитие туристической отрасли. Рассмотрен ресурсный потенциал туризма в странах. Определены состояние и перспективы туризма в странах Восточной Азии.

Ключевые слова: туристский регион, Восточная Азия, туристский спрос, международный туризм, перспективы развития.

The article examines the relations between the countries of East Asia and the development of the tourism industry. The resource potential of tourism in the countries is considered. The state and prospects of tourism in the countries of East Asia are determined.

Key words: tourist region, East Asia, tourist demand, international tourism, development prospects.

Постановка проблеми. Туризм займає дуже вагоме місце в економіці багатьох країн, а запропонована UNWTO регіональна структура є основою для його розвитку. Незважаючи на велику кількість присвячених туризму робіт, існує певне коло питань, яким приділено недостатньо уваги у наукових роботах, а саме: дослідження сучасного стану та перспектив розвитку туристських субрегіонів. Саме тому тематика дослідження, присвяченого сучасним особливостям та перспективам розвитку туристичної галузі в країнах Південно-Східної Азії, є актуальною [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні й практичні аспекти розвитку туризму досліджувались такими відомими вітчизняними і зарубіжними вченими, як: О.О. Бейдик, П. Дейліс, Дж. Мартин, В.А. Квартальнов, В.Г. Гуляєв, А.П. Дурович, Ж. Каз, Ф.Котлер, Дж. Боуен, Дж. Мейкенз, К.Р. Маконнел, С.Л. Брю, А.Б. Гайдук, В.Г. Герасименко, Л.С. Гринів, Г.В. Ковалевський, І.О. Олек-сандров, Д.М. Стеченко, Л.М. Яцун, В.К. Федорченко, В.І. Цибух, Л.М. Черчик та ін.

Значний внесок у розвиток теоретичної бази вивчення туристських регіонів зробили видатні вітчизняні дослідники, серед яких відзначимо діяльність А.Ю. Александрової, Д.В. Николаєнко, А.У. Дарінського, Ю.Д. Дмитревського, Н.С. Міроненка, А.М. Сазикіна, А.А. Романова, І.В. Зоріна, Т.А. Ірісової та ін.

Метою дослідження є: визначення сучасних особливостей туризму країн Південно-Східної Азії та виявлення перспективних напрямів його розвитку.

Виклад основного матеріалу. Країни Східної Азії має в перспективі вражаюче економічне зростання, що створює умови для зростання виїзного туризму і дозволяє оцінювати його показником вище середнього. Оцінка перспектив в'їзного туризму проблематична: з одного боку, стабільність в регіоні могла б підсилити зростання в'їзного туризму, з іншого боку, привабливість регіону виражена неявно, чи йде процес вивчення і дослідження цієї ситуації. Проблеми, властиві цьому континенту, обмежують потенційний зростання регіонального туризму, тому оцінки стосуються можливостей середніх темпів зростання перспектив як виїзного, так і в'їзного туризму. Середній показник зростання в'їзного туризму в Африку буде характерний для подорожей з Європи, Америки та Близького Сходу.

Країни Східної Азії можуть бути оцінені в перспективі показником вище середнього як виїзного, так і з в'їзного туризму. Найбільш прийнятими регіонами виїзного туризму з країн Східної Азії будуть субрегіони Латиноамериканського континенту, а також країни – партнери Східної Азії, Тихоокеанського басейну і Південної Азії. Ця тенденція збережеться у зв'язку з високим зростанням населення в таких країнах, як Південна Корея, Тайвань, Індонезія, Малайзія, Таїланд, а також за рахунок того, що Китай розширить поїздки в сусідні країни. Згідно з прогнозом СОТ Китай до 2020 р. стане провідним туристичним напрямом в світі, обігнавши лідируючої п'ятірки – Франції, США, Іспанію, Італію і Великобританію. Наразі Китай займає шосте місце (22 млн прибуттів).

Передбачається, що при щорічному зростанні на 8 % кількість туристичних прибуттів в Китай досягне до 2020 року 137,1 млн.

Туристичні ресурси країн Східної Азії відзначаються надзвичайним багатством і різноманіттям. Це стосується як природних, так і суспільних та подієвих ресурсів. Їх залучення до інтенсивного використання у туристичній індустрії залежить від економічного розвитку і демократичних перетворень у багатьох країнах регіону. Також відображенням передумов розвитку туризму можна вважати кількість об'єктів, що знаходяться під охороною ЮНЕСКО. Саме ці об'єкти найчастіше є найбільш привабливими з туристичної точки зору. В країнах досліджуваного нами регіону розташовано 31 об'єкт світової спадщини, з яких 17 об'єктів є культурно-історичного походження, 14 – природного[4].

Проаналізувавши передумови розвитку туризму у країнах Східної

Азії, ми можемо зробити висновок, що за кількістю видів туризму безумовним лідером є Таїланд, а також Монголія, Південна Корея, Японія, Китай.

Однією з найважливіших елементів туризму є розміщення країни та важливою вимогою функціонування будь-якого туристського регіону. У країнах Східної Азії досить велика кількість готелів, яка складає майже 30% від загальної кількості готелів в Азії (18182 одиниці і 62773 одиниці відповідно) [2]. Найбільшу кількість готелів побудовано у Китаї (39 %), також досить вагома частка по цьому показнику в Тайланді (18 %), Південна Корея (по 11 %). Менше ніж 1 % у загальній кількості готелів в регіоні має Монголія.

Проаналізувавши якісну структуру регіону, можна сказати, що 80 % в регіоні складають готелі, рівень яких відповідає 1-2 зірки, а 5-ти зіркові готелі займають лише 3 % від загальної кількості, але цього достатньо для забезпечення туристів у готелях вищого класу [2].

Проаналізувавши показник росту туристичної привабливості всіх країн регіону у першому десятиріччі XXI століття, то можна зробити такі висновки:

- за перше десятиріччя XXI століття зросла туристична привабливість всіх країн регіону;
- туристична привабливість Китаю зросла більше ніж на 500%, що є найбільшим показником у регіоні та свідчить про появу нового туристичного центру в регіоні;
- більше ніж на 100% зросла кількість туристів у Тайланді та Південній корейі, що також свідчить про велику увагу країни до туризму.

Для об'єктивності висновків було застосовано один з методів багатофакторного аналізу – кластерний аналіз. Для його проведення ми обрали показники, які умовно можна поділити на дві групи: передумови розвитку туристичної галузі та показники розвитку міжнародного туризму (табл. 1):

- 1) Об'єкти світової спадщини.
- 2) Кількість найбільш розвинених видів туризму.
- 3) Готельний фонд.
- 4) Відсоток місцевих мешканців, що використовують комунікації,
- 5) Кількість аеропортів.
- 6) Кількість туристів, що прибувають до країни, тис. осіб.
- 7) Обсяги витрат міжнародних туристів у країні, млн доларів США.
- 8) Грошові надходження від міжнародних туристів, частка в експорті країни.

Для побудови матриці SWOT-аналізу туристського регіону Східна

Азія регіон було представлено як одну цілісну структуру, що функціонує. За таких умов було проаналізовано туристський регіон Східна Азія з точки зору окремого суб'єкта, який функціонує в системі світогосподарських зв'язків. Беручи за увагу виокремлені нами сильні та слабкі сторони, а також можливості та загрози, було виявлено ті кроки, які, на думку автора, могли би значно підвищити туристичну привабливість країн Східної Азії з боку України.

Прогнозування розвитку міжнародного туризму між країнами є одним з найважливіших завдань сучасних міжнародних економічних відносин, оскільки воно дає уявлення про перспективи співпраці між країнами, виходячи з існуючих умов. Використовуючи різні економіко-математичні методи, адекватні завданням дослідження, можливе прогнозування практично всіх форм міжнародних економічних відносин, а також подальші управління ними на основі отриманих результатів.

Аналіз стану розвитку туризму в країнах Східної Азії в сучасних умовах свідчить про значний інтерес туристів до країн регіону, зокрема Таїланду, Північної Кореї, Китаю. За період з 2000 по 2010 рр. найбільшими темпами зростала туристична привабливість Китаю (популярність якої за 10 років виросла більше ніж на 100%), Таїланду (зростання майже на 50%) та Північної Кореї (зростання – 23%) [1].

Результати прогнозування дають змогу припустити, що найближчим часом зміна країни-лідера в цьому регіоні не очікується і основні тенденції розвитку міжнародного туризму в Південно-Східній Азії будуть збережені та формуватимуться під впливом Малайзії та Таїланду.

Проведене дослідження дозволяє зробити окремі висновки, зокрема країни регіону мають різну популярність серед туристів. Найбільший інтерес та найбільшу кількість туристів приваблюють Китай, Таїланд, Північна Корея та Японія. Саме ці країни лідирують за загальним обсягом туристських витрат та формують своєрідні туристські кластери в регіоні. Незважаючи на майже необмежені передумови та перспективи розвитку туризму, з точки зору українського туриста регіон має певну кількість обмежень та загроз, що вимагає впровадження спеціалізованих заходів.

Список використаних джерел

1. Кузик, С. П. Географія туризму: навч. посібник. Київ: Знання, 2011. URL:<http://westudents.com.ua/knigi/595-geografya-turizmu-kuzik-sp.html>.
2. Міжнародний статистичний інтернет-портал. URL: <http://www.indexmundi.com>
3. Офіційний сайт Світової Туристської організації UNWTO. URL: <http://www.unwto.org>
4. Офіційний сайт ЮНЕСКО. URL: <http://whc.unesco.org>.